

๗ 353

★ ๕๕ ๖๕
บท 3 ฉบับที่ 742

ประจำวันอาทิตย์ที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2519

หน้า ๖

การปลุกสะระแนง

□ ปลุกสระแทน

ภาระหน้าที่ของคนทำสวน ทำนา ทำไร่ เช่นสมณ สัปดาหฺต่อสัปดาหฺ ก็มีหน้าที่ในการ สอดส่องว่าเจ้าพืชอะไร ที่มันปลูกง่าย ๆ ขยาย คล่อง ๆ ได้เงินเร็วดี เพื่อจะได้ช่วยกันลด ภาระหนี้สินของสังคมเกษตรไทย และทำ ไร่อย่างไร ชาวสวน ชาวนา ชาวไร่ จะมีรายได้ เพิ่มขึ้นจากการใช้หน้าดินเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์

ผมเชื่อว่าคนไทยทุกคนรู้จักพืชกินใบ ที่เรานิยมใช้ปรุง แต่งกลิ่นรสของอาหารประจำวัน และรับประทานเป็นผักแก๊ กเลี่ยน ทั้งลาบ อ้า ปลา และแพทยแผนโบราณใช้สระแทน นี้เป็นกะสาอา ซึ่งจะพูดว่าก่อนนี้สระแทน เป็นพืชผักที่ควรแก่ การสนใจให้ปลูกขายเป็นอาชีพได้อย่างดี

และเรื่องราวของพืชสระแทนนี้ ในต่างประเทศเรานิยม กันไม่ใช่น้อยทีเดียว ถึงขั้นมีโรงงานสกัดน้ำมันหอมระเหยจาก สระแทน

ไหน ๆ จะชักชวนให้ปลูกสระแทนกันทั้งนี้ ก็ขอแนะนำ ประวัติของพืชชนิดนี้เท่าที่พอจะค้นได้เล่าให้ฟัง ว่าต้นสระแทน นี้หนักพฤกษศาสตร์ท่านเขียนเอาไว้ว่า ในสมัยของพระเจ้าหลุยส์ ที่ 16 ในราว พ.ศ. 2367 ถึง พ.ศ. 2394 ได้มีฝรั่งชาว

อิตาลีผู้หนึ่ง มีนามว่านาย "สาร์ดี" ได้นำเอาไม้เลื้อยคลุมดิน ซึ่งมีลักษณะใบเขียวเข้ม ใบมีอม ๆ ย่น ๆ ให้นำมาปลูกในกรุงสยาม ใบมีกลิ่นฉุน รสดี ใช้รับประทาน เรียกกันว่า "ต้นสระแทน" Mentha

ต้นสระแทน Mentha นี้ เป็นพืชที่ปลูกง่าย งามงาม รวดเร็วดี เป็นพืชที่ต้องการดินที่ร่วนซุย มีอินทรีย์วัตถุพืชมามาก เมื่อคองที่แฉะยังเป็นเค็กลอยู่ได้อินทรีย์วัตถุพืชมามาก นี้เป็นพืชที่สะอาด สกปรกที่มือบเคื่อนจะไปเก็บสระแทนไม่ได้ ถ้าเก็บแล้วมันจะเหี่ยวแห้งพาดตายไปทั้งแปลงเลยที่เกี่ยวข้อนี้จริง เท็จอย่างไร ยังเป็นเรื่องที่พิสูจน์กันไม่ได้ อย่าไปสนใจมากนัก

เลอ

ดูมาทุกคนถึงเรื่องว่าจะปลูกสระแทนอย่างไร ถึงจะงอก งามดี เพราะสระแทนที่ผสมชักชวนให้ทำปลูกในสัปดาห์นี้ จะ ปลูกขายเป็นอาชีพที่ย่อมจะทำได้ หรือจะกินปลูกเพื่อออกแก๊ กสวนหย่อม สวนประดับ บ้านสวนครัว แบบง่าย ๆ เก็บใบรับประทาน และดูความสวยงามของใบที่เราใช้ปลูกคลุมดินเพื่อ ให้แลดูสวย

การปลูกสระแทนนี้ จะขอร้องปลูกเป็นแปลงก็ได้ หรือ จะเอาดินใส่ลง ใส่กระถางปลูกก็ได้เช่นเดียวกัน จะเป็นภาชนะ ะไวหรือโอ่งอ่าง กระถางแตกก็ได้

ประการแรกที่สำคัญขึ้นอยู่กับการเตรียมดินให้ดี ดินที่จะ ปลูกสระแทนนี้จะต้องเป็นดินร่วนซุย อุดมแก่ได้ที่มีอินทรีย์วัตถุ

พืชมามาก ดินเหนียวน้ำขัง ต้นสระแทนไม่ชอบเพราะเป็นพืชที่ มีระบบรากแผ่กระจายอยู่ตามผิวหน้าดิน

ในอุทกที่สวนหย่อมประดับบ้าน กำลังมีบทบาทที่สำคัญคือ ชีวิตประจำวันของคนในเมือง ต้นสระแทนพืชคลุมดินก็เป็นไม้ ประดับที่มีความสำคัญและสวยงาม ในการปลูกประดับสวนครัว สวนหย่อมประดับบ้าน เพราะก้านสีม่วง ใบสีเขียวเข้ม งาม ๆ นั้นมีความงามอยู่ในตัวของมันเอง

การเตรียมดินที่จะปลูกสระแทน ก็ขุดดินตากแดดให้แตก ร่วน ผสมทรายลงไปสัก 1 ส่วน ปุ๋ยคอก หรือ ปุ๋ยหมัก สัก 2 ส่วน ปุ๋ยขาวอีกหน่อย กลุกให้เข้ากันแล้วตากทิ้งเอาไว้สัก 7 วันก็ปลูกสระแทนได้ แต่ถ้าจะทำเป็นสวนก็ควรใช้หลักการอื่น ศึกษากันนี้แก่ขุดดินตากแดดไว้ ไร่ปุ๋ยลงไป ไร่ปุ๋ยขาวลงไป แล้วพรวนดินให้ร่วนเท่านั้น

ก็เอากิ่งสระแทน ที่ไม่อ่อนเกินไป หรือกิ่งที่แก่เกินไป ก็ปักไปปักชำเอาไว้ ชำกิ่งชำในแปลงให้กิ่งตั้งตรงใน ราว 45 องศา รดน้ำแก่พอชุ่ม ๆ จะใช้วิธีชำจนแก่รากแล้ว ย้ายไปปลูก หรือจะชำปลูกในแปลงเลยก็ได้ ควรให้ได้รับ แสงแดดในตอนเช้าและตอนบ่าย ๆ จะปลูกในที่ร่มว่าไรก็ได้แต่ จะไม่งามนัก เอาเมล็ดโรยที่หน้าดิน ชำปลูกแล้วประมาณ 7

วัน รากจะแตกตามข้อกิ่งแล้วทยอยออกเลื้อยแผ่ กระจายคลุมดิน เว้นไปให้เก็บใบรับประทาน ได้เมื่อตัดกิ่งแล้วก็แตกใหม่ให้เก็บ ใ้เรื่อยไป และจะต้องคอยเติมปุ๋ยให้ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยเคมีไม่จำเป็นต้องใช้จำพวกน้ำล้างปลา น้ำล้างไก่ รดให้ก็ งามดี ปุ๋ยเทศบาลหรือปุ๋ยอินทรีย์อื่น ควรเติมให้ 15 วันครั้ง การพรวนดินนั้นก็นับว่ามีความสำคัญอยู่ไม่น้อย เวลาพรวนต้อง ระวัง เพราะรากของสระแทนนี้ แผ่กระจายอยู่ดิน ๆ ตามผิว หน้าดิน

สระแทนที่ปลูกขายเพื่อรับประทานใบสดในเมือง ไทยเรา ราคาที่นับว่าอยู่ในระดับดี ตลาดก็กว้างขึ้นทุกวัน วันอาหารก็มีความต้องการมากขึ้น และขอเรียนว่า ต้นสระแทนนี้ เป็นพืช ที่สามารถสกัดน้ำมันหอมระเหยได้ เช่นเดียวกับต้นมินต์ ที่สถาบัน วิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทยให้ชาวไร่ปลูกกันแล้วก็ ช่วยเราไม่ได้ในเรื่องการผูกขาดของตลาด จนชาวไร่กลายเป็น หนูทะเลา จนหมดความศรัทธาต่อสถาบันของชาติแห่งนี้ เพราะความอหังการ เห็นแก่ได้ของคนกลุ่มเดียวเท่านั้น

เรื่องการปลูกสระแทนที่ผสมชักชวน ให้ปลูกสัปดาห์นี้ ปลูก กันในวาระขอสกเพื่อรับประทานใบ และปลูกประดับบ้านเพื่อ ความสวยงามเท่านั้น ใครจะปลูกเป็นการค้าใหญ่ต้องไปหาตลาด เองเองนะครับ และถ้าปลูกเพื่อเอาต้นสระแทน สักกัมัน จะ ต้องศึกษากันอีกชั้นหนึ่ง เพราะการเกษตร และอุตสาหกรรม ค่าจุนการเกษตรนั้น จะต้องมีสัมพันธ์และวางแผนกันให้ดี

ชื่อเสียงของชาวไร่ ชาวนา เกษตรกร ทั่วไป ติดอยู่ที่ริมฝีปากของ บรรดา ส.ส. ทั้ง หลาย มีแต่น้ำลาย กระจายอยู่ในสภา ไม่เห็นถึงชาวไร่ ชาวนา เกษตรกรสักที.

